

Sygn. akt I 1 C 560/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2019 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

Sekcja do spraw rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Stolarska

Protokolant: sekr. sąd. Tomasz Łukowicz

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2019 r. w Gdyni na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

przeciwko J. G.

o zapłatę

I oddała powództwo,

II obciąża powoda kosztami postępowania uznając je za uiszczone.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować i zakreślić w rep. C
2. przedłożyć z wpływem lub za 30 dni

UZASADNIENIE

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą G. wniosła w dniu 8 listopada 2018 r. do Sądu Rejonowego w Gdyni pozew przeciwko J. G. o zapłatę kwoty 1.000,00 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi dla tej kwoty od dnia 19 lipca 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, wskazując, że w dniu 14 czerwca 2013 r. zawarła z pozwaną umowę pożyczki o numerze (...) na łączną kwotę: 2.716,48 zł, na którą złożyły się: kwota 1.512,00 zł stanowiąca kapitał pożyczki, który po potrąceniu opłaty przygotowawczej w kwocie 112,00 zł został wypłacony pożyczkobiorcy, kwota 138,78 zł stanowiąca kwotę należną tytułem odsetek od pożyczonego kapitału oraz kwota 1.065,70 zł stanowiąca koszt cotygodniowej obsługi domowej. Powódka wskazała, że pozwana była zobowiązana do spłaty pożyczki w tygodniowych ratach, a termin spłaty ostatniej raty upłynął z dniem 18 lipca 2014 r., dodając, że pożyczkobiorca w toku czynności interwencyjnych podejmowanych przez pożyczkodawcę składał deklaracje w przedmiocie spłat zaległości. Powódka oświadczyła, że pozwana dokonała łącznie wpłat w wysokości 1.716,48 zł, wobec czego do zapłaty pozostała kwota 1 000 zł tytułem kapitału pożyczki.

(pozew – k. 3 – 4v)

Sąd Rejonowy w Gdyni nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 29 listopada 2018 r., sygn. akt: I 1 Nc 8085/18 uwzględnił żądanie pozwu.

(nakaz zapłaty z dnia 29 listopada 2018 – k. 1)

W dniu 28 stycznia 2019 r. pozwana wniosła skutecznie sprzeciw zaskarżając nakaz zapłaty w całości, w którym oświadczyła, że nie uchyla się od płatności, jednak wobec aktualnej sytuacji rodzinnej i majątkowej nie jest w stanie regulować bieżących zobowiązań finansowych.

(sprzeciw od nakaz zapłaty z dnia 28 stycznia 2019 r. – 23 – 24v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. G. oraz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą G. zawarli umowę pożyczki o numerze (...) w dniu 14 czerwca 2013 r. na łączną kwotę: 2.716,48 zł, na którą złożyły się: kwota 1.512,00 zł stanowiąca kapitał pożyczki, który po potrąceniu opłaty przygotowawczej w kwocie 112,00 zł został wypłacony pożyczkobiorcy, kwota 138,78 zł stanowiąca kwotę należną tytułem odsetek od pożyczonego kapitału oraz kwota 1.065,70 zł stanowiąca koszt cotygodniowej obsługi domowej. Termin płatności ostatniej tygodniowej raty został oznaczony na dzień 18 lipca 2014 r.

(niesporne, a nadto umowa pożyczki nr (...) – k. 5 – 8)

W dniach: 4 lutego 2014 r., 4 lipca 2014 r., 18 lipca 2016 r., 10 października 2016 r. oraz 21 listopada 2016 r. w miejscu zamieszkania J. G. zostały przeprowadzone czynności interwencyjne z udziałem pożyczkodawcy, w toku których ustalane były szczegóły w przedmiocie spłaty zadłużenia.

Pozwana dokonała łącznie na rzecz pożyczkodawcy wpłaty kwoty 1.716,48 zł.

(niesporne, a nadto protokoły z czynności interwencyjnych z dnia: 4 lutego 2014 r., 4 lipca 2014 r., 18 lipca 2016 r., 10 października 2016 r., 21 listopada 2016 r. - k. 10 – 14)

W dniu 15 października 2013 r. pożyczkodawca wezwał J. G. do zapłaty kwoty 2.116,4 zł, wobec stwierdzenia zaległości w regulowaniu należności wynikających z umowy łączącej strony.

(niesporne, a nadto wezwanie do zapłaty – k. 9)

Wierzytelność przysługująca od J. G. stała się wymagalna w dniu 18 lipca 2014 r., w dniu, w którym przypadał termin płatności ostatniej tygodniowej raty.

(niesporne)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dowodów z dokumentów przedłożonych przez stronę powodową w toku postępowania, których prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu co do swej wiarygodności, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary. Pozostałe dokumenty zgromadzone w aktach, w szczególności informacja o waloryzacji emerytury wypłacanej pozwanej z FUS z dnia 1 marca 2019 r., nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnoszą do sprawy żadnych nowych istotnych okoliczności, a nadto okoliczności dotyczące sytuacji życiowej i majątkowej pozwanej nie były przedmiotem ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, jako niemające istotnego znaczenia dla oceny zasadności powództwa.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od pozwanej kwoty 1 000,00 zł z odsetkami i kosztami procesu, powołując się na umowę pożyczki nr (...) zawartą między stronami. Podstawę prawną roszczenia powoda stanowią więc przepisy art. 720 kc.

W ocenie Sądu powyższe żądanie powoda uległo przedawnieniu.

Zgodnie z art. 117 § 1 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu, natomiast w myśl § 2¹ tego przepisu po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się

zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. To ostatnie unormowanie zostało wprowadzone do Kodeksu cywilnego ustawą z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz.1104) z dniem 9 lipca 2018 r. i stosuje się je do roszczeń, co do których nie podniesiono zarzutu przedawnienia przed tą datą (art. 5 ust. 4 ustawy nowelizującej), a tym samym na jego podstawie przedawnienie jest uwzględniane przez Sąd z urzędu.

Zgodnie z dyspozycją art. 118 k.c. (w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie w/w ustawy nowelizującej – zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 tej ustawy) jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata.

Wobec powyższego Sąd uznał, że do roszczenia powoda z tytułu umowy pożyczki, jako do roszczenia związanego z prowadzeniem przez powoda działalności gospodarczej, ma zastosowanie trzyletni termin przedawnienia, o którym mowa w art. 118 k.c.

Wskazać następnie należy, że zgodnie z art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jak wynika z oświadczenia zawartego przez powoda w pozwie należność wynikająca z umowy pożyczki łączącej pożyczkodawcę z pozwaną, stanowiącej podstawę żądania pozwu, była wymagalna w dniu 18 lipca 2014 roku. Taka data wskazana została bowiem w ww. oświadczeniu powoda zawartym w pozwie, a nadto w punkcie 8 umowy łączącej strony zostało zastrzeżone, że spłata pożyczki następuje w 57 tygodniowych ratach począwszy od dnia 21 czerwca 2013 r. Przedawnienie roszczenia wynikającego z ww. umowy pożyczki nastąpiło więc z upływem trzech lat, tj. w dniu 18 lipca 2017 r. Jak wynika natomiast z akt sprawy powód wytoczył powództwo w dniu 8 listopada 2018 r. - po upływie biegu trzyletniego okresu przedawnienia.

W okolicznościach niniejszej sprawy należy odnieść się także do treści sprzeciwu od nakazu zapłaty z dnia 28 stycznia 2019 r., w którym to pozwana oświadczyła, że nie uchyla się od uiszczania należności, jednak nie dysponuje obecnie środkami finansowymi pozwalającymi na terminową spłatę zobowiązań. W sprzeciwie pozwana oznaczając zakres zaskarżenia wskazała, że zaskarża nakaz zapłaty w całości, dodając w uzasadnieniu pisma procesowego, że wnosi o uchylenie zaskarżonego rozstrzygnięcia. Z powyższego jednoznacznie wynika, iż pozwana kwestionuje zasadność rozstrzygnięcia uwzględniającego powództwo w całości. Należy odnieść się również do treści uzasadnienia sprzeciwu, w którym pozwana skupiła się na szczegółowym opisie swojej sytuacji rodzinnej i majątkowej, wskazując na marginesie, że przeciwko niej prowadzony jest szereg postępowań egzekucyjnych, przy czym ona sama nie uchyla się od płacenia, jednak nie dysponuje środkami finansowymi umożliwiającymi terminowe regulowanie bieżących zobowiązań finansowych.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że oświadczenie o nieuchylaniu się od płacenia, zawarte przez J. G. w uzasadnieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym nie stanowi niewłaściwego uznania długu w rozumieniu art. 123 § 1 pkt. 2 kc, przerywającego bieg terminu przedawnienia. Uznanie niewłaściwe jest to zachowanie dłużnika wobec wierzyciela, z którego jednoznacznie wynika przeświadczenie o istnieniu roszczenia, z którym ustawa łączy skutek prawny w postaci przerwania biegu przedawnienia. W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się powszechnie, że uznanie niewłaściwe jest jednostronnym i jednoznacznym oświadczeniem dłużnika skierowanym do oznaczonego adresata. Uznanie niewłaściwe może nastąpić w sposób wyraźny, gdy dłużnik oświadcza wobec uprawnionego, że dług istnieje albo w sposób dorozumiany. Z powyższego wynika, iż o uznaniu roszczenia można mówić wtedy, gdy określone zachowania dłużnika dotyczą w sposób jednoznaczny skonkretyzowanego, skierowanego przeciwko niemu roszczenia. Dla zakwalifikowania zachowania dłużnika w kategoriach uznania roszczenia konieczne jest stwierdzenie, że z rozeznaniem daje wyraz temu, iż wierzycielowi przysługuje w stosunku do niego wierzytelność wynikająca z konkretnego stosunku prawnego. Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności niniejszej sprawy należy wskazać, iż oświadczenie pozwanej zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie stanowi niewłaściwego uznania długu, albowiem nie odnosi się ono bezpośrednio do wierzytelności dochodzonej niniejszym pozwem. Pozwana nie wskazała przecież jednoznacznie, że nie uchyla się od płacenia na rzecz powódki, tym bardziej, że w treści sprzeciwu pozwana nie zawarła jednoznacznego pozytywnego twierdzenia, iż wyraża wolę spłaty wierzytelności

objętej pozwem na rzecz powódki. Twierdzenie pozwanej nie tylko nie zostało przez nią jednoznacznie odniesione do wiarygodności wynikającej z umowy pożyczki, łączącej strony, ale także, mając na uwadze treść argumentacji zawartej w uzasadnieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty, stwierdzić należy iż, dotyczy jedynie ogólnej postawy J. G. wobec zaciągniętych zobowiązań finansowych. Pozwana opisując swoją sytuację majątkową oraz prowadzone przeciwko niej postępowania egzekucyjne zaakcentowała, że pomimo tego nie uchyła się od uiszczania należności na rzecz wierzycieli. Za słuszością powyższego stanowiska przemawia także fakt, iż pozwana zaskarżyła nakaz zapłaty w całości, podkreślając w uzasadnieniu, że wnosi o jego uchylenie. Gdyby bowiem pozwana uznała zadłużenie wobec powódki, nie wnosiłaby o uchylenie nakazu zapłaty, kwestionując w ten sposób zasadność zasądzenia kwoty 1 000 zł co do zasady, lecz wniosłaby o rozłożenie niekwestionowanej należności na raty. W okolicznościach niniejszej sprawy nie sposób przyjąć, iż zaskarżając w całości nakaz zapłaty, pozwana jednocześnie oświadczyła, iż wierzycielowi przysługuje w stosunku do niej wiarygodność wynikająca z konkretnego stosunku prawnego, tylko i wyłącznie na podstawie stwierdzenia o nieuchylaniu się od płacenia, które nadto nie pozostaje skonkretyzowane co do oznaczonej wiarygodności. Nadto wskazać należy, iż gdyby oświadczenie pozwanej interpretować, jako uznanie długu, należałoby przyjąć, że winno być ono połączone z wnioskiem o rozłożenie zasądzonej kwoty na raty, mając na uwadze przede wszystkim twierdzenia J. G. dotyczące jej sytuacji majątkowej. Mając na uwadze całokształt argumentacji zawartej w uzasadnieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty uzasadnione jest stwierdzenie iż pozwana swoim oświadczeniem dała jedynie wyraz postawie sprowadzającej się do ogólnie ujętej woli terminowej realizacji zaciągniętych zobowiązań finansowych na rzecz wszystkich wierzycieli, pomimo opisanej szczegółowo sytuacji finansowej i osobistej, w której się znalazła. Nadto należy mieć na uwadze, że, uwzględniając kontekst wypowiedzi pozwanej i całokształt okoliczności opisanych w sprzeciwie od nakazu zapłaty, nieuzasadnione byłoby przyjęcie, że omawiane oświadczenie stanowi uznanie długu. Wobec tego należało przyjąć, że skoro oświadczenie pozwanej zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty stanowi jedynie informację dla Sądu, która jest istotna w ocenie pozwanej stanowiąc element opisu sytuacji osobistej i majątkowej, nieuzasadniona jest interpretacja tego stwierdzenia, jako niewłaściwego uznania długu, a zatem bieg terminu przedawnienia nie został w ten sposób przerwany, wobec czego roszczenie objęte żądaniem pozwu uległo przedawnieniu.

Powyższa argumentacja znajduje zastosowanie również w odniesieniu do twierdzenia powódki zawartego w pozwie, w którym to wskazała, że w treści protokołów z czynności windykacyjnych zawarte zostały niewłaściwe uznania długu dokonane przez pozwaną. We wskazanych protokołach znajduje się jedynie sporządzone przez koordynatora czynności interwencyjnych oświadczenie co do terminu płatności oraz wysokości kwot należnych tytułem pożyczki. Po pierwsze wskazać należy, że oświadczenie takie, zawarte w protokole czynności interwencyjnych, sporządzone przez pracownika pożyczkobiorcy a jedynie podpisane przez pożyczkobiorcę nie może być ocenione jako dorozumiane uznanie długu, gdyż w istocie nie stanowi zachowania dłużnika, z którego jednoznacznie wynika przeświadczenie o istnieniu roszczenia. Nie zasługuje na aprobatę pogląd, że oświadczenie sporządzone przez osobę działającą w imieniu pożyczkodawcy i podpisane jedynie przez pozwaną, które sprowadza się do niepełnego i lakonicznego oznaczenia wysokości kwoty oraz terminów płatności stanowi jednostronne oświadczenie dłużnika o istnieniu roszczenia, z którym ustawa łączy skutek prawny w postaci przerwania biegu przedawnienia.

Za powyższym stwierdzeniem przemawia także fakt, iż w każdym z protokołów z czynności interwencyjnych przedstawionych przez powódkę, w rubryce zawierającym oznaczenie numeru umowy wymienione są trzy numery, w tym numer umowy pożyczki objętej żądaniem pozwu w niniejszej sprawie. Nie został zatem spełniony opisany powyższej warunek uzasadniający interpretację konkretnego zachowania dłużnika, jako niewłaściwego uznania długu, a mianowicie warunek jednoznacznego określenia skonkretyzowanego roszczenia.

W protokołach tych są jedynie deklaracje co do spłat w przyszłości sporządzone przez przedstawiciela pożyczkobiorcy wręczone następnie do podpisu pozwanej jako potwierdzenie wizyty. Nie ma w tych protokołach informacji, że pozwana przekazała jakąkolwiek kwotę, a tylko zapłata do rąk przedstawiciela podczas wizyty domowej wchodziła w przypadku tej pożyczki w grę. Jak wynika z kolejnych protokołów, pozwana nie dokonywała w następstwie wizyt żadnych wpłat, stąd dodatkowy argument, że nie od niej pochodziły deklaracje.

Na marginesie tylko wskazać można, że wizyty w celu spłaty pożyczki miały kosztować pozwaną ponad 76% wartości pożyczki.

Nadto zaznaczyć trzeba, że powód powołujący się na przerwanie biegu przedawnienia poprzez dokonywanie przez pozwaną wpłat na poczet pożyczki już po dniu wymagalności, nie składa na tę okoliczność żadnego dowodu. Wydruk wpłat do umowy jest jedynie pochodzącym od powoda zapisem niepotwierdzonym dowodami, nieznajdującym przy tym potwierdzenia w protokołach czynności interwencyjnych.

W okolicznościach niniejszej sprawy, należy zatem stwierdzić, że umieszczenie przez pracownika pożyczkodawcy w protokole z czynności interwencyjnych szczegółów dotyczących dalszych wpłat, przy braku możliwości ustalenia, której z umów pożyczek dotyczą owe ustalenia oraz przy uwzględnieniu, że od dłużnika pochodzi jedynie podpis zawarty w tym protokole, nie jest wystarczające do zakwalifikowania zachowania pozwanej w kategoriach uznania długu, które winno być dokonane z dostatecznym rozeznaniem z oznaczeniem, stosunku prawnego, z którego wierzitelność ta wynika.

W tym stanie rzeczy uznać należało, że roszczenie powoda zarówno co do należności głównej wynikającej z zawartej umowy zawartej w dniu 14 czerwca 2013 r., jak i co do odsetek, uległo przedawnieniu. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, jak i poglądami doktryny, roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego (m.in. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 r. w sprawie III CZP 42/04, opubl. Lex nr 141130).

Podsumowując powyższe Sąd w pkt. I wyroku, na podstawie art. 117 § 1 i 2¹ k.c. oraz art. 118 k.c., oddalił powództwo.

O kosztach procesu w pkt. II wyroku Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108. k.p.c. obciążył tymi kosztami powoda jako stronę przegrywającą postępowanie, uznając je za uiszczone w całości.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce „uzas”,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnom. powoda,
3. akta z wpływem lub za 30 dni.